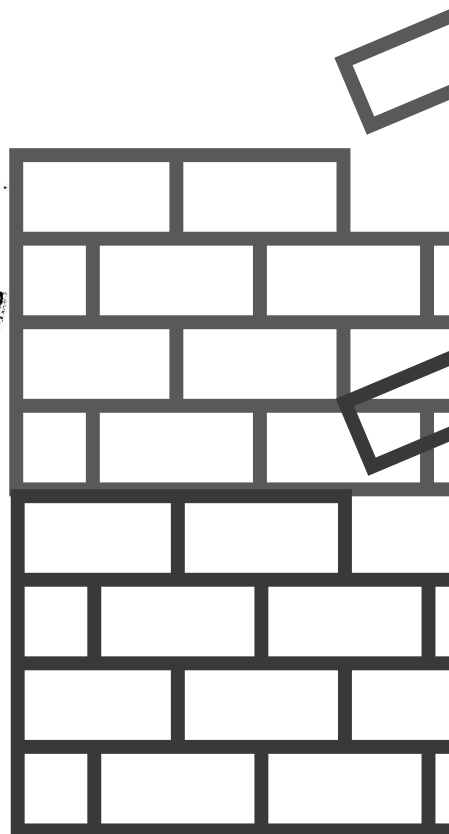

de RAAD SHEER

Een uitgave van de Vereniging Raadsherenbuurt Leiden
46e jaargang, nummer 3, Oktober 2024

Verbouwen

Tekening: Pien Wieland

In deze Raadsheer: afbouwen, opbouwen, verbouwen (ook groente en fruit), bouwregels en -weetjes, blauwdruk, verhuren

En ook bomen, lustrumfeest, familieberichten, Leidse Hout, activiteiten met Oekraïense buren, Van de straat, Culinaire Raadsvrouw

DE INHOUD

Buurtnieuws

Van de redactie / zoekplaatje	3	Do(minique)-it-yourself	18
Van het bestuur	4	(Ver)bouwregels	19
Oproep lustrumcommissie	4	Verbouwen tijdens de herinrichting	19
15 km zone / inclusieve speeltuin	5	Gedicht Op een slang	20
Raadsherenbuurt helpt Oekraïne	6	Woordzoeker	21
Nieuws uit de Leidse Hout	7	Culinaire Raadsvrouw	22
Werkgroep energietransitie	8		
Bomen in de buurt / Kindertheater	9	<u>Buurtgenoten</u>	
Raadsherenloop en buurt-BBQ	10	Kettinginterview	24
Hutspotmaaltijd / sluiting kruispunt	12	Wat staat er op onze vensterbank	25
		Voices / familieberichten	26

Thema Verbouwen

Je huis verbouwen / schooltuintjes	14
Groenten en fruit verbouwen	15
Verbouwweetjes	15
Student in huis	16
Een blauwdruk van het leven	17

Uitsmijter

Van de Straat	28
Muziek in de Paulus / zoekplaatje	28
Buurtgids en Colofon	31

TOEKOMSTIGE BUURTACTIVITEITEN

*Op maandagavond 11
november viert de buurt
Sint Maarten!*

Rozenpleintje

Maandag 11 november

De digitale Raadsheer

De digitale versie, in kleur, vindt u op www.raadsherenbuurt.com
Ook de oude Raadsheren kunt u hier nog eens nalezen

Opknapbeurt Eveline Kamstra

Verbouwen leidt altijd een verandering in. Wat er ook wordt verbouwd: een huis, een badkamer, groenten, een gezicht of ander lichaamsdeel; het blijft niet bij het oude. De verbouwing is immers in gang gezet om tot een verbetering te komen.

Onze buurt zal vanaf eind maart 2025 flink op de schop gaan omdat er een nieuw, gescheiden rioolstelsel wordt aangelegd. En

aangezien het dan toch openligt, worden de straten, stoepen en het groen ook vernieuwd. Wie plannen heeft om in de loop van 2025 of 2026 te (laten) verbouwen, kan de plannen het beste afstemmen met Tamara Weber van de gemeente (zie verderop in dit nummer), zodat bouwcontainers, steigers, leveranties en werklieden niet gehinderd worden door een wegoptbreking.

Dit najaar laat de afsluiting van de kruising Warmonderweg-Nachtegaallaan-Leidsestraatweg onze buurt niet onberoerd. Tot 17 november is de Rijnsburgerweg in beide richtingen dicht voor alle verkeer. Maatregelen dienen extra sluipverkeer in de Raadsherenbuurt tegen te gaan.

Helaas heeft Niels, genoodzaakt door een te volle agenda, onze redactie verlaten. Wij gaan je missen, Niels!

Sinds 2022 mocht ik als eindredacteur meewerken aan de totstandkoming van de Raadsheer. Door middel van het blad heb ik inspirerende wijkgenoten ontmoet en hun verhalen opgetekend. Nu is voor mij de tijd gekomen om dit werk los te laten. Ik heb de afgelopen 2 jaar met veel vreugde bijgedragen aan de Raadsheer.

Door verloop bij de redactie is er behoefte aan één of meer nieuwe redactieleden. Het is gezellig bij onze redactie, we komen vier keer per jaar bijeen om een avondje te brainstormen waarbij de meest uiteenlopende en creatieve ideeën over tafel gaan. Uiteindelijk is iedere redacteur vrij in de invulling van zijn of haar rol. Binnen de huidige samenstelling van de redactie worden de Johan de Wittstraat, Van Oldenbarneveltstraat en Fagelstraat vertegenwoordigd. Wat zou het leuk zijn om redacteurs te mogen begroeten uit andere straten: bijvoorbeeld van de Rijnsburgerweg, Warmonderweg, Van Beuningenlaan, Van Slingelandtlaan of Antonie Duycklaan. Aarzel niet en mail ons als je meer informatie wil hebben of kom gewoon een keertje kijken tijdens een vergadering.

De redactie is blij dat wij altijd gebruik mogen maken van twee wijk-specifieke afbeeldingen die elke Raadsheer verfraaien. Allereerst de tekening van de rij huizen, typerend voor onze buurt, die iedere keer op de voorkant van dit blad wordt afgebeeld (helemaal bovenaan) – van de hand van Maarten Tacoma. En dan hebben we nog het Raadsheertje (Johan van Oldenbarnevelt), ooit door Truus Serdijn getekend. Hij duikt in elk nummer wel ergens op.

Zin om ook iets te schrijven of te tekenen? Stuur het naar redactieraadsheer@hotmail.nl. Het volgende nummer heeft als thema **'Verlichting'**. De deadline is zondag 24 november.

Naschrift hoofdredacteur Anne Sanderink

Hou jij er van om alles op een rijtje te zetten?

Dan ben jij geknipt als onze nieuwe eindredacteur!

Samen met mij hou je deadlines en toezeggingen in de gaten en redigeer je aangeleverde teksten. Je zorgt ervoor dat alle teksten en afbeeldingen overzichtelijk worden aangeleverd voor de opmaak van het blad. En je doet een laatste check voor het blad naar de drukker gaat. Interesse? Ik spreek graag een keer af om kennis te maken met een kop koffie!

Zoekplaatje Anne Sanderink

Waar zag men deze verfpotten in onze wijk?

De oplossing staat achterin deze Raadsheer.

Bouwen aan het mooiste Eeuwfeest Robbert Jan de Waal

Toen de redactie van de Raadsheer mij het thema van dit nummer onthulde, was het meteen duidelijk waar ik mijn voorwoord aan zou wijden: het aanstaande lustrum! Onze buurt, die al 100 jaar bestaat, heeft zich door de decennia heen steeds opnieuw uitgevonden. Huizen zijn verbouwd, kozijnen opnieuw in de verf gezet, keukens en badkamers hebben een frisse make-over gekregen, en sommige huizen zijn zelfs volledig gerenoveerd. Het is een buurt die zichzelf telkens weer vernieuwt, we blijven bouwen aan een nieuwe toekomst.

En nu, met het Eeuwfeest in zicht, blijft die vernieuwingsdrang volop aanwezig. Daar waar onze de huizen in de buurt soms een opknappbeurt nodig hebben, zal als alles volgens plan verloopt, de gemeente in 2025 starten met de herinrichting van de buurt. De kans is aannemelijk dat deze werkzaamheden gaan samenvallen met de lustrumactiviteiten in de buurt en dat zal ongetwijfeld om de nodige creativiteit van de lustrumcommissie gaan vragen. En dat is precies de reden dat de lustrumcommissie op zoek naar is mensen die willen vernieuwen en waar we op kunnen bouwen bij het organiseren van leuke activiteiten! Dus ben jij een kei in plannen, ontwerpen, of ben je steengoed met financiën? Zie je jezelf als de aannemer van het leukste buurtfeest ooit, of ben jij diegene die graag de handen uit de mouwen steekt in een uitvoerende rol? Misschien heb je juist een scherp oog voor afwerking en inrichting? Of wil je gewoon een steentje bijdragen aan het leukste lustrum van Nederland? Meld je dan aan door een mailtje te sturen naar rhblustrum@gmail.com.

Wat maakt onze buurt echt bijzonder? Precies, de mensen die er wonen. Samen bouwen we verder aan de toekomst, met de rijke geschiedenis van de afgelopen 100 jaar als stevige fundering. We kijken uit naar jullie inzet en ideeën!

Lustrumcommissie Raadsheerbuurt Eeuwfeest Karlijn Broekhuizen

We hebben volgend jaar iets te vieren: het Eeuwfeest van de Raadsheerbuurt. En zoals bij een ophanden zijnde lustrum zelden ontbreekt, is er inmiddels een lustrumcommissie in het leven geroepen. We zijn druk bezig met de planning, het programma en de financiering van het lustrum dat in **de eerste week van september 2025** zal plaatsvinden. Uiteraard kunnen we niet zonder jullie hulp. Wij hebben daarom een belangrijk verzoek aan alle buurtgenoten.

Willen jullie meedenken over:

- *Het grote spetterende feest in de Pauluskerk (met band, voor iedereen)
- *De kinderactiviteiten (sport & spel, open podium, bakwedstrijd)
- *Activiteiten voor volwassenen (walk-in dinner, gluren bij de burens, sport en spel)
- *Activiteiten voor senioren (wie wint de eerste jeu de boules-Raadsheerbuurtbokaal?)
- *Activiteiten voor jongeren (zoals een openluchtbioscoop, escaperoom)
- *Glossy over de buurt (we zoeken nog redacteurs, fotografen, vormgevers en illustratoren)
- *Financiën, marketing en fundraising (tja, zonder geld geen feest: we hebben je nodig!)

Ben je jong of wat oud(er), net in de buurt komen wonen of al jaren bewoner van de Raadsheerbuurt? Iedereen is welkom! Meld je aan op rhblustrum@gmail.com en geef aan over welke activiteiten je mee wilt denken.

Op **woensdag 23 oktober 2024** trappen we gezamenlijk af en gaan we onder het genot van een drankje samen snode plannen smeden. Tijd: 19.15-20.30 uur, locatie volgt.

De lustrumcommissie: Barbra, Robbert Jan, Jan-Jaap, Janine, Joep en Karlijn

Definitief verkeersbesluit: Schoolzone met maximumsnelheid

In de Antonie Duycklaan ter hoogte van huisnummer 10B, in de Paulus Buysstraat ten zuiden van huisnummer 11 en in de Van Beuningenlaan voor de bocht Van Beuningenlaan-Antonie Duycklaan wordt een schoolzone in combinatie met een maximumsnelheid van 15 km/u ingesteld.

Bij de basisscholen de Leidse Houtschool en Woutertje Pieterse ontstaat tijdens het halen en brengen grote verkeersdrukke van zowel automobilisten als fietsers en voetgangers. Voorheen was in deze straten een advies om 15 km/u te rijden. Dat advies wordt nu gewijzigd in een verplichting, door het instellen van een dwingende maximumsnelheid van 15 km/u.

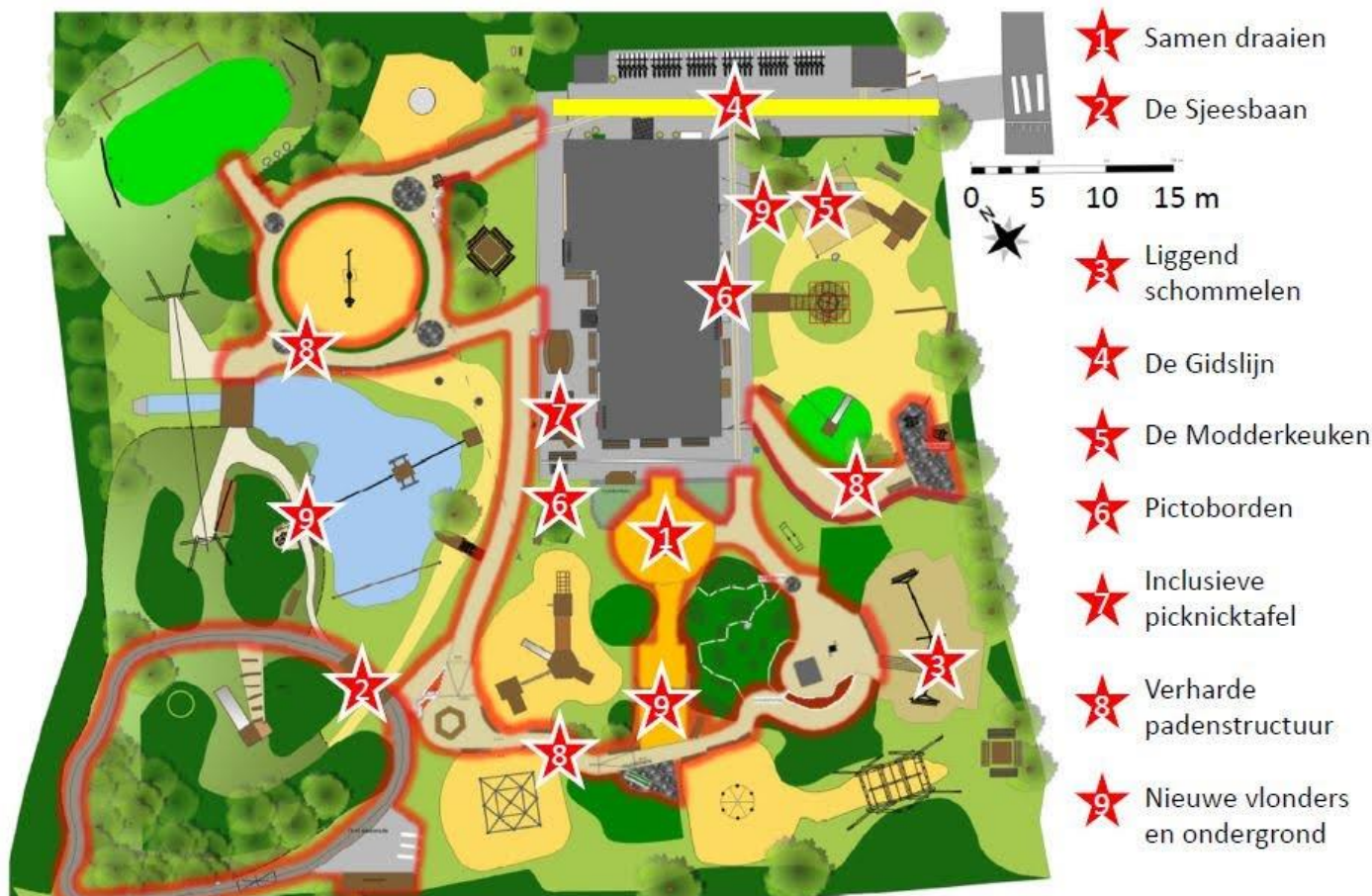
Het begin en einde van een schoolzone wordt gemarkeerd door combinatieborden met daarop het bord voor de maximumsnelheid en het waarschuwbord J21 voor kinderen met bovenin het woord 'SCHOOL' en onderin het woord 'ZONE' en door het aanbrengen op het wegdek van zonestreven met het woord 'SCHOOL'. Dat laat nog even op zich wachten. Tot op heden zagen we de oude (advies)borden nog staan.

Samen spelen

Op zaterdag 14 september 2024 werd de vernieuwde, inclusieve Vogelwijk speeltuin feestelijk geopend. Een aantal heel zichtbare veranderingen, maar vooral een heleboel kleine subtiële aanpassingen zorgen ervoor dat de speeltuin veel beter toegankelijk is geworden voor kinderen met een beperking.

Het uitgangspunt was een speeltuin die toegankelijk is voor kinderen met verschillende soorten beperkingen, maar óók voor kinderen zonder handicap. Het is geen speeltuin geworden speciaal voor kinderen met een handicap; het is ook geen speeltuin die alleen leuk is voor kinderen zonder beperking. Het is een samenspeelplek, waar iedereen met plezier samen kan spelen.

Raadsherenbuurt helpt Oekraïne Wiana van den Ingh

Ook de afgelopen zomermaanden hebben vrijwilligers weer vele activiteiten ontplooid samen met onze Oekraïense buurtgenoten van de Houtlaan. De foto's belichten gezellige momenten voor de verschillende leeftijdsgroepen, soms apart, soms alle leeftijden. Zo werd enthousiast gebruik gemaakt van alweer het tweede aanbod van een scheepseigenaar om een vaartochtje te maken op de Kaag: Zuid Holland vanaf het water verveelt nooit.

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is aan het einde van de zomervakantie een speelmiddag gehouden. Op de zonovergoten middag kwamen zo'n 20 kinderen en moeders naar de speeltuin Vogelenvijk. De drankjes en hapjes gingen schoon op!

Aan de hardloopwedstrijden van onze buurt deed nu alweer voor het derde jaar een aantal vrouwen en kinderen mee. En enkelen vielen in de prijzen! Met dank aan de coach van de Running Club die nog steeds wekelijks met een groep traint.

Ook hebben organisaties in onze buurt zich weer betrokken getoond bij het lot van de vluchtelingen. Kinderopvangorganisatie Partou heeft De Krullevaar op een zondagmorgen opengesteld voor een speelochtend voor baby's, peuters en hun moeders. Op de stralende morgen werd binnen en buiten druk gespeeld en werden de momenten voor gezonde lekkere hapjes natuurlijk niet overgeslagen. Daarnaast heeft het bestuur van het Openlucht theater (OLT) een paar maal vrijkaarten ter beschikking gesteld voor de zaterdagavondvoorstellingen. Zeker de laatste muziekkavond is enorm in de smaak gevallen - veel

dank dus ook aan dit bestuur voor het genereuze aanbod! Met de voorzitter van de Vereniging van Vrienden van de Leidse Hout (VVLH) heeft een groep een wandeling gemaakt en al lopend hebben de deelnemers informatie gekregen over de bijzonderheden van het prachtige park. Dank aan haar dat zij daarvoor tijd heeft vrijgemaakt!

Met de vouchers die VluchtelingenWerk en het Wereldmuseum ter beschikking hebben gesteld kunnen de Oekraïeners tot het einde van dit jaar gratis musea bezoeken door heel Nederland.

We moeten niet vergeten hier te vermelden, dat de 'reguliere' activiteiten met de vaste vrijwilligers ook nog steeds doorgang vinden. De Engelse taallessen, het tennissen met de coaches, de loopclub, de bewegingslessen waarvoor we nu gelukkig een beroep kunnen doen op drie begeleiders in plaats van één. En het is heel fijn, dat Leiden Atletiek én TC Leidse Hout hun clubhuizen nog steeds enkele uurtjes ter beschikking stellen voor activiteiten.

Voor het herfst/winterseizoen staan alweer nieuwe bezigheden op stapel voor de ontspanning en ter informatie. Maar nadrukkelijk nodigen wij jullie, de buurtgenoten, uit met voorstellen te komen uit de eigen levens- en/of arbeidssfeer om de Oekraïeners een bredere blik te bieden op wat de Raadsherenbuurt en daarbuiten te bieden heeft. En misschien ook om je eigen blik te verbreden! Mail naar: iwiersma@planet.nl

De initiatiefgroep Raadsherenbuurt helpt Oekraïne bestaat uit Marianne Reijnhoudt, Petra van Esch, Wiana van den Ingh en Ine Wiersma.

Nieuws uit de Leidse Hout Nicole van der Linden

Bij bouwen en verbouwen kun je ook denken aan opbouwen en afbouwen. Zoals bij de activiteiten in de Leidse Hout.

Op zondag 15 september sloten we een succesvol zomerseizoen af. Op deze Open Monumentendag namen wij een groep *internationals* mee op rondleiding door het park en langs de monumentale onderdelen. Gids Lieke van Boven wisselde haar verhaal in het Nederlands en Engels af en zo ontstond een interactieve wandeling waarbij de deelnemers ook hun eigen verhaal kwijt konden. Veel bezoekers van het park, die er soms wel dagelijks hun wandeling maken, weten maar weinig van de geschiedenis. Wij organiseren graag ook voor uw familie- of vriendenbijeenkomst (of groepje collega's) een historische rondwandeling, waarbij de natuur natuurlijk ook aan bod komt!

Zondagmiddagconcerten in de Waterlelie

Terwijl Lieke met haar wandeling bezig was, begon het team van de Waterlelie met het opbouwen van het podium voor het orkest en het inrichten van de publieksruimte. Het was alweer het laatste concert van het zeer geslaagde seizoen 2024. Dankzij de nieuwe berging, en de extra stoelen die daarin opgeslagen kunnen worden, kan het groeiende aantal bezoekers makkelijk een zitplaats vinden. Stageband Tamarco Next uit Leiderdorp verzorgde een gevarieerd concert waar enthousiast op gereageerd werd. Na afloop genoten de vrijwilligers van het Waterlelieteam, die gecoördineerd worden door Werner Hendriks, van een welverdiend hapje en drankje samen met het bestuur van de Vrienden. Proost en tot volgend jaar!

Afbouwen en opbouwen

Dat gezegd hebbende, kort na het afsluiten van het concertseizoen beginnen de voorbereidingen voor dat volgende jaar. Het samenstellen van het rooster en het programma gaat vanaf november alweer van start. Later volgen de vergunningsaanvragen, en het maken en laten drukken van het programma om op tijd klaar te zijn voor de start op zondag 11 mei 2025. Vooraf, tijdens en na de concerten is hulp welkom, voor het klaarzetten van de stoelen, het verzorgen van een drankje voor de muzikanten en het weer opruimen na afloop. Coördinator Werner wil zijn taken ook wel eens afbouwen. Lijkt het jou wat om de regie te voeren op de zondagmiddag? Neem dan contact op via info@vriendenvandeleidsehout.nl

World Cleanup Day 2024

Vrijdag 20 september was het wereldwijde opruimdag en daar doet Team Zwerfafval natuurlijk van harte aan mee! Meestal wordt het team wel aangevuld met wat mannelijke kracht, deze keer klaarden we de klus met negen dames. Geen probleem voor deze doorgewinterde raapsters, die net zo makkelijk met hun grijpers als met de schepnetjes in de weer gingen. We visten aanzienlijk minder tennisballen uit de slootjes deze keer, blijkbaar vissen de leden van de tennisclub ook wat vaker naar de ballen, fijn! We eindigden bij Leiden Atletiek en werden daar voorzien van koffie en thee en een smakelijke koek, waarvoor hartelijk dank! Van GroeneStad071 kregen we een zakje zaadjes voor (gevel)tuin of boomspiegel, goed voor de biodiversiteit.

Winterslaap?

Niets daarvan! De activiteiten van de Groengroep (klussen-in-het-groen) en Team Zwerfafval gaan het hele jaar door. Je bent van harte welkom om hier bij aan te sluiten.

Zie voor alle data en tijden www.vriendenvandeleidsehout.nl

Woningscans en onderzoek Da Vinci College Werkgroep Energietransitie RHB

In de Raadsheer van dit voorjaar hebben we uiteengezet wat onze plannen zijn om de energietransitie in de wijk te bevorderen. Onze aanpak richt zich op het concreet maken voor buurtbewoners welke energiebesparende investeringen het meest effectief zijn en in welke stappen. Om dit te realiseren hebben we subsidie aangevraagd bij de gemeente, voor communicatie met de buurt, en deze subsidie is inmiddels toegekend. In het plan van aanpak waarop de subsidie is verleend, zijn we ook een samenwerking met Energiek Leiden aangegaan.

Samen met Energiek Leiden voeren we nu woningscans uit voor een aantal typen huizen waarbij vooral het bouwjaar leidend is. Deze woningen, die model staan voor de huizen in de Raadsherenbuurt, worden gemeten en onderzocht, een soort nulmeting. De bedoeling is om een beeld te krijgen van wat er aan isolatiemaatregelen genomen moet worden om de huizen van het gas af

te kunnen halen, welk materiaal voor welke maatregel nodig is en hoe dik dat moet zijn om de juiste isolatiewaarde te krijgen. Ook proberen we een schatting van de besparing, de kosten en de subsidiemogelijkheden aan te geven. De woningen die worden gescand, kunnen als voorbeeld dienen voor dezelfde woningtypen om isolatiemaatregelen uit te voeren. Als de woningscans klaar zullen we de resultaten aan de buurt presenteren.

Daarnaast doet een groep leerlingen van het Technasium van het Da Vinci College Kagerstraat onderzoek in de buurt naar de mogelijkheden om de woningen in de Raadsherenbuurt van het gas af te kunnen halen. Misschien heeft u ze al ontmoet en zijn ze met hun enquête bij u aan de deur geweest. Dit onderzoeksproject doen zij in opdracht en onder begeleiding van Energiek Leiden. Bij de startbijeenkomst heeft onze werkgroep informatie over de wijk met de leerlingen besproken.

Het project bevindt zich inmiddels in de eindfase en de leerlingen willen met u het volgende delen:

Beste bewoner van de Raadsherenbuurt,

U bent vast al bezig geweest met het verduurzamen van uw woning en u heeft dan vast ook gezien wat voor een ingewikkelde wereld dat is. Wij zijn leerlingen van het Da Vinci Kagerstraat College en wij zijn bezig met een plan om uw wijk in 2050 duurzaam te maken. Hiervoor hadden we informatie nodig en wilden we uw stem horen. Daarom zijn wij langs geweest met vragenlijsten en deze zijn door veel bewoners ingevuld. Hiervoor willen we u hartelijk bedanken.

Ook willen we u uitnodigen voor onze eindpresentatie, waarin we de plannen voor uw wijk presenteren en waar u de kans krijgt om vragen te stellen. De eindpresentatie is op 7 november om 9:00 op het Da Vinci College Kagerstraat.

*Met vriendelijke groet,
Leerlingen van het Da Vinci College*

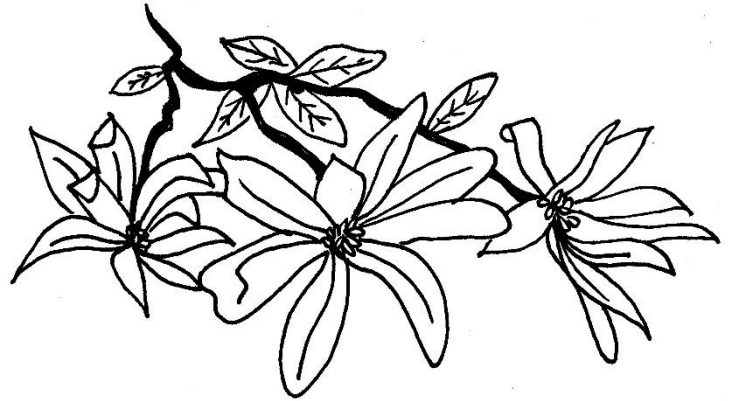
Wellicht komen de leerlingen van het Technasium met innovatieve ideeën om de buurt verder te helpen. Niet iedereen zal in de gelegenheid zijn om de eindpresentatie van de leerlingen op 7 november bij te wonen. Niet getreurd, de werkgroep zal de uitkomsten van het Da Vinci onderzoek op de volgende buurtbijeenkomst bespreken.

Beverbomen? Nooit van gehoord! Hans Reijngoud

Deel 4 uit de serie De Bomen van de Raadsherenbuurt

Wel, beverbomen staan in de Van Oldenbarneveltstraat. Bomen hebben net als planten en dieren een wetenschappelijke naam en, meestal, daarnaast een Nederlandse naam. Het gebeurt echter zelden dat de wetenschappelijke naam bekender is. Bij de taxus bijvoorbeeld, die eigenlijk ief heet, en ook bij beverbomen is dat het geval, want als magnolia kennen de meeste mensen deze bomen wél.

Hoe de beverbomen aan hun naam komen is niet duidelijk. De beverbomen, die oorspronkelijk uit het oosten van de Verenigde Staten komen, kregen deze niet-wetenschappelijke naam niet van de autochtone bewoners. Dat bevers het zachte hout lekker zouden vinden of dat de behaarde bloemknoppen op een beverstaart lijken, werd door Europeanen bedacht die de bomen naar Europa haalden.

- bloesem Beverboom -

De magnolia's van de Van Oldenbarneveltstraat zijn de *Magnolia kobus* uit Japan, die voor de ijstijden, in het Tertiair, ook in Limburg groeiden. Na de ijstijden waren alle magnolia's echter uit Europa verdwenen. De twee bekendste soorten, die in vele tuinen staan, zijn de *Magnolia soulangeana* met zijn prachtige roze-witte bloemen en de *Magnolia stellata* met zijn spierwitte bloemen. Hun ovale bladeren staan afwisselend op de stengel, de bloemen verschijnen vroeg in het voorjaar en hebben daardoor soms nog last van de vorst; hun knoppen zijn gedurende de wintermaanden het meest opvallend door hun behaarde schubben en schubbladen.

Hoewel het exoten zijn, hebben ze wel een streepje voor, omdat ze vroeger, heel veel vroeger, dus wel in Nederland groeiden.

ZirkOes FantaZtika

Elk jaar weer zorgt de kindertheaterwerkgroep van de Raadsherenbuurt voor een stukje spektakel in een van de mooiste openluchttheaters die ons land rijk is, gelegen in de Leidse Hout. Ook dit jaar was daarop geen uitzondering! Dit keer was het theatergezelschap Heer Otto aan de beurt om de massaal toegestroomde kids te trakteren op een onvergetelijke dag!

De show draait om een bijzonder en fantasierijk circus waar niets is wat het lijkt. Het verhaal volgt de avonturen van een onhandige circusdirecteur genaamd Maximo die het konijn van zijn beste vriendin Bibi probeert weg te toveren. Het wegtoveren verloopt geheel volgens plan, het terugtoveren helaas niet ... Met een mix van humor, acrobatiek, muziek en magie wordt het publiek meegenomen in een wereld waarin alles mogelijk is, maar waar hilarische gebeurtenissen voortdurend roet in het eten dreigen te gooien.

Met kleurrijke kostuums, vrolijke muziek en veel humor wisten de acteurs het publiek van begin tot eind te betoveren. Ook de weergoden waren ons dit jaar uitermate goed gezind, het was weer volop genieten! Wat zullen we volgend jaar weer gaan beleven? Geen idee, maar houd de agenda's maar alvast vrij want de lustrumeditie belooft een waar spektakel te worden!

De 33^e Raadsherenloop 31 augustus 2024 Ad Littel

Het lijkt wel of de Raadsherenloop een patent heeft op mooi nazomerweer. Met zon, een temperatuur van rond de 23 graden en een lekker windje konden de omstandigheden op 31 augustus niet beter zijn. Cynici mogen wel denken dat dit komt omdat de basisscholen weer zijn begonnen, maar onze buurt profiteert toch maar flink van dit mirakel. Dat geldt natuurlijk ook voor de andere onderdelen van het einde-zomer-wijkfeest.

Het uitzetten van het parcours nam Ad dit jaar alleen voor zijn rekening; zijn vaste hulp Katja was die dag op reis. Gelukkig betaalt jaarlijkse oefening zich uit en lag het parcours er in 1,5 uur. Fijn ook voor de deelnemers was, dat het parcours ongewijzigd was, en bovendien dat de paden in de Leidse Hout recent waren voorzien van een nieuwe en goed aangewalste laag schelpen. Ad wist ook vier verkeersregelaars te vinden; hard nodig voor het voorkomen van ongewenste interacties tussen atleten en fietsers en auto's. En ook even spannend, toen hij een week tevoren nog drie afmeldingen ontving. Melanie, Claire, Floris en Marc: hartelijk dank voor jullie inzet hierbij.

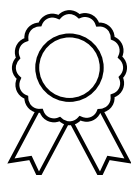
De opkomst voor de loop was goed en vergelijkbaar met vorig jaar: 46 aan de loop van 2500 of 5000 meter en 8 kleuters bij de Kleuterloop van 300 meter. Onder de deelnemers waren er zes afkomstig uit Oekraïne. Drie ervan werden gecoacht door Els en zij liepen ditmaal de volle twee rondes. Hun deelname werd door het publiek weer gewaardeerd. Zie ook pagina 6.

Er werden enkele zeer goede tijden gelopen; met name bij de heren tussen 12 en 49 jaar werden indrukwekkende toptijden genoteerd. Vaste deelnemer Josep Perdignes verhuisde naar de categorie 50–64 jaar en wist daar zijn 1^e positie te behouden, waardoor hij thuiskwam met de iconische wisselbeker. De uitslagen van de podiumplaatsen leest u hieronder.

Tijdens de buurtborrel reikte voorzitter Robbert de Waal de prijzen uit in de volgorde van jong naar oud. Prijsbekertjes voor de 1^e plaatsen en bij de kinderen voor de drie besten een aardigheid. Ik dank het verenigingsbestuur voor de mooie aanvulling op mijn organisatie van de Raadsherenloop. In het bijzonder bedank ik Nanette voor het jureren van de finish. Een hectische klus die precies moet kloppen, omdat alle atleten een eerlijke finishtijd willen hebben in deze Raadsheer.

Jeroen Hiemstra en Barbra Verbij maakten met hun camera een beeldverslag van de loop en de borrel. De buurt-BBQ werd deze editie ingevuld door de aanwezige Burgerbus waar men een heerlijk broodje hamburger en frietjes kon scoren. In plaats van kinderspelen werd er dit jaar een heuse bingo gespeeld waar zowel jong als oud fanatiek aan meededen.

Veel dank aan Vereniging Leiden Atletiek voor het 'naar zeggen' éénmalig beschikbaar stellen van een grote finishklok, waardoor lopers en publiek beter konden zien welke prestaties er werden geleverd.

UITSLAGEN (met excuus dat veel achternamen ontbreken)

Kleuters (300 m)

Lulu
Kim
Juul

Heren 12 t/m 49 jaar (5 km)

Joris 20:22
Tom 21:02
Joep 21:13

Meisjes 6 t/m 11 jaar (2,5 km)

Clara 11:21 minuten
Julia 13:39
Gauri 13:44

Dames 50 t/m 64 jaar

Brigitte 29:15
Elena 39:41
Els 39:41

Jongens 6 t/m 11 jaar (2,5 km)

Bouke 11:15
Joël 11:49
Max 11:59

Heren 50 t/m 64 jaar

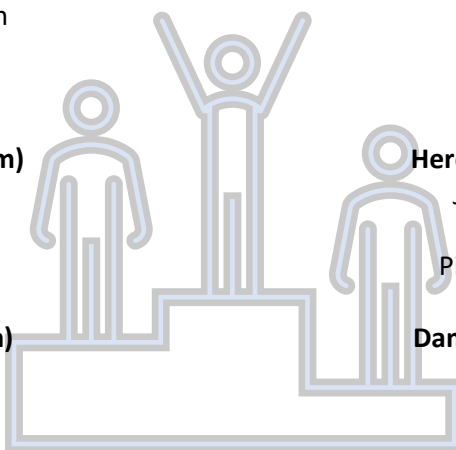
Josep Perdignes 20:37
Quint Menken 23:20
Pieter van Delden 25:44

Dames 12 t/m 49 jaar (5 km)

Roos 20:42
Merel 21:02
Aleksandra 23:12

Dames en heren 65+

Frans Vos 27:23
Paul Kuijt 28:07
Niels Blokker 29:47

BUURTNIEUWS

31 augustus 2024 in beeld Foto's Jeroen Hiemstra en Barbra Verbij

Geslaagde 450e editie van 3 Oktober Hutspot eten Menno Biesiot

Natuurlijk was er op 3 oktober de traditionele hutspotmaaltijd in de Fagelstraat. Een tiental koks had zich weer uitgesloofd om kans te maken op de felbegeerde Gouden Stamper, de Groene Stamper (vegetarisch) of de kinderprijs. Veel dank aan alle koks!

Een vakkundige jury, bestaande uit de winnaars van vorig jaar (Dide, Ellen en Menno) en onder leiding van juryvoorzitter Frans, mocht de verschillende koks aan de tand voelen, hun creaties proeven en beoordelen. Eerste criterium was natuurlijk de smaak, maar de toelichting en uitleg van de koks werd meegewogen. Na rijp beraad kwamen de volgende winnaars uit de bus:

- *Cecile (Gouden Stamper); maakte indruk met haar saus, die door de zoetige smaak een soort gevoel van een Chinese BBQ gaf. Deze originele combinatie bleek een gouden greep!
- *Louise (Groene Stamper); sprong er uit met enkel ingrediënten uit biologische winkels en terugvallend op het originele recept met pastinaak. Een eervolle vermelding werd nog uitgedeeld aan Christine, vanwege de eetbare bloemetjes als decoratie.
- *Rogier (Kinderprijs); bij gebrek aan jeugdige koks werd besloten het recept speciaal voor kinderen tot winnaar uit te roepen. Het was een soort tarte tatin met appel hutspot.

De avond dreigde nog even een naar staartje te krijgen toen het leek dat het bord van de juryvoorzitter verdwenen was. Gelukkig bleek dat onder het tafelkleed te liggen en kon de originele Gouden Stamper uitgereikt worden.

Een blokje om Barbera van Kersbergen en Eveline Kamstra

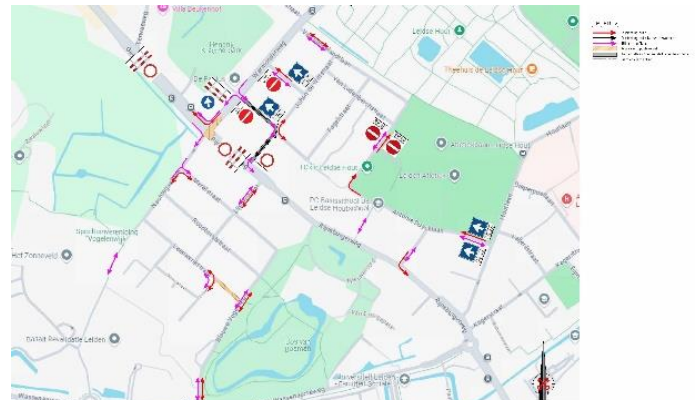
Als u dit leest, heeft u al ervaren dat tussen 21 oktober en 17 november de Rijnsburgerweg in beide richtingen is afgesloten ter hoogte van de kruising Nachtegaallaan-Warmonderweg-Leidsestraatweg. Het doel is onze wijk aan te sluiten op het nieuwe rioolgemaal. Deze aansluiting is een noodzakelijke stap om in het voorjaar aan de herinrichting van onze wijk te kunnen beginnen. Het wordt een ingrijpende verkeerssituatie die voor velen overlast en vertraging gaat opleveren.

Afsluitingen en omleidingen zijn gericht op het maken van een veilige fietsroute en op het voorkomen van sluipverkeer. De gemeente heeft ervoor gezorgd dat er op negen plaatsen verkeersregelaars staan om al het verkeer in goede banen te leiden. Bij de gemeente staat veiligheid tijdens de afsluiting voorop.

Tijdelijke wijzigingen in de wijk

De Rijnsburgerweg wordt naar beide kanten afgesloten.

Autoverkeer kan vanuit het grootste deel van de Raadsherenbuurt niet direct naar de Rijnsburgerweg komen. De uitgang Johan de Wittstraat is op de kruising van de Van Oldenbarneveltstraat afgesloten. Op de kruising van de Johan de Wittstraat met de Van Oldenbarneveltstraat staan 24 rood-witte barriers diagonaal geplaatst die niet te verplaatsen zijn. Auto's kunnen hier niet omheen. Voor lokale bereikbaarheid is beperkte doorgang bij de Johan de Wittstraat weergegeven met aanvullende bebording. Bewoners van de Raadsherenbuurt kunnen de wijk alleen verlaten via de Hogerbeetsstraat (tijdelijk eenrichtingsverkeer) en de Van Slingelandtlaan; en de wijk binnenrijden via de Van Slingelandtlaan of de Antonie Duycklaan. In het gedeelte Antonie Duycklaan richting Van Beuningenlaan is tijdelijk eenrichtingsverkeer ingesteld. Auto's rijden om via de Endegeesterstraatweg-Wassenaarseweg of via de

Kijk voor een groter en gekleurde versie van het kaartje op www.raadsherenbuurt.com

Hofdijck-Oegstgeesterweg. Borden geven de omleidingsroute aan tijdens de werkzaamheden.

De rijbaan Warmonderweg vanuit Oegstgeest richting de Leidsestraatweg blijft open.

Fietsverkeer wordt omgeleid. Fietsers vanaf de Warmonderweg richting Nachtegaallaan kunnen niet rechtstreeks oversteken, maar gaan via de Van Oldenbarneveltstraat en Johan de Wittstraat, Lijsterstraat en Merelstraat naar de Nachtegaallaan. Fietsers die Leiden uit willen, worden omgeleid via de Johan de Wittstraat, Van Oldenbarneveltstraat en de Warmonderweg.

Wie zich meer wil verdiepen in de verkeersinformatie kan kijken op <https://melvin.ndw.nu/public>. Gebruik hiervoor de zoekterm 'Rijnsburgerweg' en de datum 21-10-2024. Op Melvin is te zien dat er zeer grote hinder wordt verwacht, met een verwachte vertraging van 10-30 minuten.

Bent u al Vriend van de Leidse Hout?

Wat de Vrienden zoal doen

Met uw vriendschap ondersteunt u de Vereniging van Vrienden bij het onderhouden en schoon houden van het volkspark dat in uw eigen Raadsheerenbuurt ligt. Het bestuur van de vereniging is gesprekspartner van de gemeente en behartigt de belangen bij evenementen, vrijwilligers helpen bij onderhoud van het park en ruimen zwerfafval op.

De kosten en baten

Het lidmaatschap bedraagt in 2024 € 17,50 per jaar. Hiervoor ontvangt u een van de boekjes uit de Leidse Houtserie, *Bomen*, *Dieren* of *Vogels in de Leidse Hout*, bent u als eerste op de hoogte van de activiteiten via de digitale Nieuwsbrief en als buurtbewoner krijgt u ook het boek *75 Jaar Leidse Hout*. Alle boekjes zijn ook te koop bij de lokale boekhandels of direct bij de Vrienden.

U vindt alle informatie op www.vriendenvandeleidsehout.nl

Een e-mail sturen kan naar info@vriendenvandeleidsehout.nl

Instagram @vriendenvandeleidsehout - Facebook VriendenvandeLeidseHout

Yoga

Mindfulness

Workshops

Verhuur

TWEE PROEFLESSEN

€19

DICHTERBIJ JE NATUUR

liv

LEIDSE HOUT

livyoga.nl

Ook kun je (samen met ons) je eigen workshop, ceremonie, training of (mini-)retraite creëren. Dan is deze magische plek even helemaal van jou...

Dit nooit meer! Of misschien...? Kiki Breet

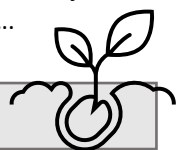
Exact 20 jaar geleden begon ik, met 20 jaar minder wijsheid in pacht dan nu, aan de verbouwing van een huis in de Fagelstraat.

Het huis dat wij gekocht hadden, was geenszins mijn droomhuis, maar het stond wel in een droombuurt! En tja, ik was zwanger en wij wilden ons kind niet krijgen in een appartementje van 35 m² aan de drukste weg in het centrum van Leiden. Onervaren in zowel zwangerschap als in verbouwen gingen we het avontuur in. We hadden grootse plannen; nieuwe keuken en badkamer, tweede badkamer, muren verplaatsen en nog zo wat ingrijpende dingen. Het huis zou ongeveer zes weken voor mijn bevalling af zijn en ja, natuurlijk gingen wij er tijdens de verbouwing wonen, dat kon makkelijk in zo'n groot huis. U leest; wij waren nog niet gehinderd door enig verbouwingstrauma. Ik zal u de verhalen besparen. Iedereen die ooit een flinke verbouwing heeft doorstaan, zal gelijke verhalen kunnen vertellen over alles wat er misging. Wat ik u wel wil vertellen is dat nesteldrang en verbouwen niet samengaan. En een zwangerschap en elke maand op een andere verdieping je woonruimte moeten inrichten, is ook geen gouden combinatie. Ik hoef niet meer te schrijven dat het huis niet af was voor mijn bevalling, dat raadde u al. Geen periode waar we met plezier aan terugdenken.

En toch... Het grote dromen over wat je allemaal kunt doen met een huis dat je helemaal stript en opnieuw opbouwt, had ons toch wel gegrepen. Moderne verlichting, meubels op maat, honderden soorten tegels, de ene nog mooier dan de andere, originele details en bijzonder deurbeslag, moodboards vol had ik! De bouwstof daalde neer, de ruzie met de aannemer was vergeten en de kinderen groeiden uit hun kamers. We hadden inmiddels in onze hoofden een lijstje met dingen die we anders zouden doen als we weer zouden gaan verbouwen. Dertien

jaar na deze verbouwing durfden we het weer aan. Dit keer stond het huis in de Johan de Wittstraat. Dit huis was een nog grotere uitdaging; schrootjes tegen de muren, verlaagde plafonds, een dichte keuken met een doorgeefluik in de muur en een hele grote, verwaarloosde tuin. Inmiddels wel met een verbouwingstrauma had ik een harde eis: we gingen er niet wonen tijdens de verbouwing! Dat kon financieel en zo geschiedde. Het was een luxe om elke avond even naar ons nieuwe project te kunnen lopen, om wat te klussen of gewoon om te kijken hoe het vorderde. We hadden zelfs juichmomenten toen we onder de schrootjes de originele haltegels vonden en toen we onder drie lagen vloerbedekking het eerste mozaïeksteentje zagen van wat later een prachtige granito-vloer bleek te zijn! Ik zal niet zeggen dat deze verbouwing 'appeltje eitje' was, maar het was absoluut strakker geregisseerd en het is soepeler verlopen. Niet zwanger zijn hielp natuurlijk ook. Inmiddels zijn we zes en een halfjaar verder en hebben we alweer een klein lijstje met dingen die we bij een volgende verbouwing anders zouden doen....

Groenten en fruit verbouwen op de basisschool Nicole van der Linden

Op basisschool Woutertje Pieterse hebben de kinderen al een profiel Natuur en techniek. Dat betekent dat ze tijdens het schooljaar binnen thema's aandacht besteden aan Wereldoriëntatie (aardrijkskunde, natuur en techniek, geschiedenis en burgerschap) volgens de Methode Blink. Naast deze methode, die in de groepen 3 tot en met 8 gebruikt wordt, gaan ze ook vier keer per jaar naar buiten voor een les.

De school heeft een zogenaamd Terraplein en ze gaan ook regelmatig naar de Leidse Hout. Elke groep gaat op onderzoek uit en maakt gebruik van de lessen van het groene schoolplein en het aangrenzende park. Op het Terraplein liggen ook een aantal schooltuintjes die door de groepen 2 en 6 worden onderhouden. De ruimte is beperkt; er zijn niet zo veel tuintjes. Daarom doen niet alle groepen hieraan mee, in het onderwijsprogramma komt het mooi uit voor de groepen 2 en 6. Andere groepen doen weer andere dingen. Zo blijft het afwisselend voor de kinderen. In het voorjaar wordt er door de kinderen geplant en gezaaid. Vlak voor de zomervakantie oogsten de kinderen hun groenten en fruit. In de herfst en de winter krijgen de tuintjes rust tot het volgende seizoen van verbouwen aanbreekt.

Een moestuin? En dan ook nog in je eigen tuin? Jeroen Brabers

Ja, dat kan en er is niet eens zo heel veel ruimte voor nodig.

Vroeg in dit jaar kregen mijn echtgenote en ik het plan een moestuin te maken. Daarvoor hebben wij in maart een zonnige border van ongeveer 9 m² vrijgemaakt van andere planten. Maar daarmee waren we er nog lang niet. Allereerst hebben we de bestaande grond goed omgespit en diverse zakken moestuinaarde toegevoegd om de bodem voedingsstoffen te geven. Ter voorkoming van onkruid hebben we speciaal plastic over de bodem gespannen, dat vocht doorlaat (en zelfs vasthoudt), maar het opkomen van allerlei onkruid voorkomt. In de weken daarna stonden wij te popelen om diverse soorten groente en fruit te planten, maar om schade door nachtvorst te voorkomen hebben we daarmee gewacht tot na de zogenaamde IJsheiligen medio mei.

Het was echt spannend in het tuincentrum een keuze te maken welke planten, die dan nog heel klein zijn, te kopen. De verleiding is groot veel te veel te kopen, maar zoals we dit jaar leerden, worden ook de meeste kleine plantjes heel groot en vergen die veel ruimte. Uiteindelijk besloten we te kiezen voor tomaten, coeur de boeuf tomaten, komkommer, courgettes (groen en geel), paprika, aubergine, Parijse wortel, broccoli, aardbeien en meloen. Het is zaak dan ook stokken om de planten die omhoog groeien te stutten, binddraad en speciale moestuinmest te kopen.

Terugkijkend is het bij het zoeken van een geschikte plaats belangrijk te letten op de te verwachte hoogte en groei van planten. Zo hebben wij een aubergine plant achter de tomatenplanten gezet, maar die werden uiteindelijk veel hoger, waardoor de aubergine minder zon kreeg. Verder bleken vooral de courgettes heel veel ruimte te vragen. Eén ervan is tot bijna twee meter over het terras gegroeid vanuit de border. Dat heeft het aantal vruchten niet beperkt. We hebben van die plant zeer veel courgettes kunnen oogsten.

Verder is het van belang goed uit te zoeken hoeveel water de verschillende planten nodig hebben. Vooral een komkommerplant vraagt als die vruchten zet veel water tot wel een halve liter per dag. Tomatenplanten én komkommerplanten houden verder niet van water op de bladeren; die moet je dus op de voet water geven. In juli en augustus verschenen de eerste vruchten. In ons eerste seizoen hebben we kilo's tomaten kunnen oogsten, waarvan vooral de coeur de boeuf heerlijk zijn. Verder diverse komkommers, aubergines, paprika en ook aardbeien. De broccoli vonden we tegenvallen en de Parijse wortels waren wel erg klein. Minder vruchten hadden twee oorzaken. Er viel tot medio juli erg veel regen, hetgeen niet goed was voor de groei. Verder was er, mede door het slechte weer, een slakkenplaag; de slakken hadden het vooral voorzien op de meloen, broccoli en aardbeien. We hebben de slakken met wisselend succes bestreden met bier in jampotjes.

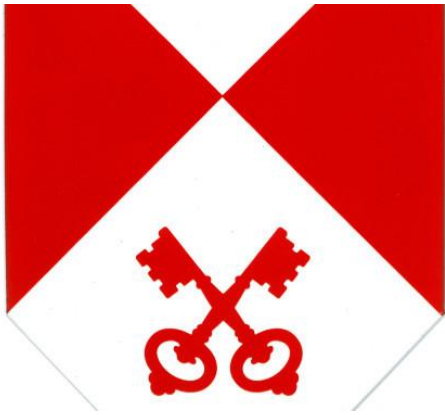
Al met al leuke, en vooral lekkere, ervaringen. Onze oogst was prima van smaak. We kunnen het iedereen aanraden.

Verbouw-weetjes Kiki Breet

- ⊖ Duurzaam bouwen: duurzame materialen zoals bamboe, gerecycled glas en hergebruikte bakstenen zijn steeds populairder. Ze zijn milieuvriendelijker en soms zelfs goedkoper op lange termijn door hun duurzaamheid.
- ⊖ Waardevermeerdering van een huis: een goed uitgevoerde verbouwing, zoals een nieuwe keuken of badkamer, kan de waarde van je huis met wel 5% tot 15% verhogen. Vooral energiezuinige verbeteringen worden steeds waardevoller op de huizenmarkt.
- ⊖ Return on Investment (ROI): niet elke verbouwing levert evenveel op. Uit onderzoek blijkt dat keukens en badkamers de beste ROI hebben (gemiddeld 60-80%). Een verbouwing zoals het plaatsen van een zwembad levert relatief weinig terug in termen van waarde (30-50%).
- ⊖ Verbouwingsstress: verbouwen wordt vaak als stressvol ervaren. Uit onderzoeken blijkt dat bijna de helft van de huiseigenaren die een verbouwing hebben uitgevoerd, stress ervaren vanwege budgetoverschrijdingen, tijdsdruk en communicatieproblemen met aannemers.
- ⊖ Onverwachte kosten: bij verbouwingen moet je altijd rekening houden met extra kosten, vaak 10-20% bovenop de geschatte kosten. Verborgen gebreken zoals vochtproblemen, slechte elektriciteitsbekabeling of zwakke funderingen kunnen tijdens de verbouwing naar voren komen en het project duurder maken.

THEMA – VERBOUWEN

- ⊖ De 'Doe Maar Duur'-cultuur: Nederlanders staan bekend om hun nuchterheid, maar zodra ze hun huis verbouwen, schijnen ze ineens te gaan voor de 'duurste' opties. Die super-de-luxe stoomdouche of een Quooker in de keuken kunnen niet ontbreken, ook al is het budget eigenlijk niet toereikend.
- ⊖ Gemeentelijke Monumentenfonds Leiden heeft een eigen monumentenfonds dat leningen verstrekt voor het restaureren en onderhouden van monumentale panden. Dit fonds helpt eigenaren van historische panden om noodzakelijke verbouwingen te financieren zonder dat ze concessies hoeven te doen aan de authenticiteit van hun woning.
- ⊖ Beschermd Stadsgezicht: grote delen van Leiden vallen onder beschermd stadsgezicht. Dit betekent dat niet alleen individuele panden, maar ook het algemene straatbeeld beschermd zijn. Veranderingen aan gevels of daken kunnen daardoor moeilijker te realiseren zijn.

De grote verandering Eveline Kamstra

De woningnood onder studenten is heden ten dage zo schrijnend dat Gon Bruschke niet lang hoefde na te denken; haar huis aan de Van Slingelandtlaan is groot genoeg om een student onderdak te verlenen. Op zolder is een fijne kamer, met daarnaast een eenvoudige badkamer. In het blad *Arts & Auto* las Gon een advertentie van een aankomend studente geneeskunde die op zoek was naar een kamer in Leiden. De studierichting geneeskunde sprak Gon extra aan omdat Albert (die later haar echtgenoot zou worden) dezelfde studie volgde toen zij elkaar leerden kennen.

Het meisje van de *Arts & Auto*-advertentie bleek ondertussen andere woonruimte te hebben gevonden, maar haar EL CID-genootje en ook een eerstejaars geneeskunde student, had er wel oren naar, omdat de route van haar ouderlijk huis in Numansdorp naar Leiden meer tijd in beslag nam dan ze had gedacht.

KAMER IN LEIDEN GEZOCHT

Als aankomend eerstejaars geneeskunde student wil ik graag op kamers in Leiden. Ik ben 18 jaar en woon in de omgeving van Zwolle. Ik ben sportief, sociaal, enthousiast en behulpzaam. Ik zoek een kamer samen met anderen of bij een hospita of oudere.
Weet u of heeft u een kamer, wilt u dan contact op nemen? Hartelijk bedankt

En dat is Isabel! Na haar eindexamen werd ze uitgeloot voor geneeskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Dubbel pech omdat je het daaropvolgende jaar niet opnieuw mag meedoen aan de selectieprocedure in Rotterdam. (De procedure verschilt per universiteit. Bij de Universiteit Leiden mag een student twee keer loten [red.]). Dit jaar beproefde Isabel haar geluk in Leiden, en raak! Ingeloot én op kamers bij Gon! En zo werd Isabel een nieuwe bewoner van onze Raadsherenbuurt.

Verbouwen

De ruime zolderkamer was ingericht met een dubbel bed, een boekenkast, het oude bureau van Gons zoon en een leuk zitje van drie pitrietstoelen en een tafeltje. Ter voorbereiding werd de zolder flink opgeruimd en het bureau werd stevig geschuurd en gebeitst. Toen arriveerde Isabel. Zij kwam, zag en verbouwde de boel. Ze gaf de muren een licht kleurtje, legde een eigen

vloerbedekking over de bestaande tapijttegels, en zette haar eigen bureau, haar eigen bankje en een koelkastje in de kamer. Het oude bureau, het zitje en de boekenkast verdwenen naar de zolder. "En dat is prima. Al maakte ze de muren pimpelpaars ... het is haar kamer, dus ze mag ermee doen wat ze wil", aldus Gon.

Dik tevreden

Het bevalt beide dames enorm goed om samen onder één dak te wonen. Isabel zou niet graag in een studentenhuus wonen; te druk, en bepaald niet opgeruimd of (brand)schoon. In het huis van Gon is het rustig en netjes, precies wat Isabel op prijs stelt. Zij verlaat vroeg in de ochtend het huis om naar college te gaan en dat doet ze zo stilletjes dat Gon haar nog nooit heeft gehoord. Als Isabel weer thuiskomt, zegt ze altijd gedag voordat ze naar boven vertrekt. De keuken wordt door beiden gebruikt, maar nooit lopen ze elkaar in de weg, het is eigenlijk alleen maar gezellig.

Een blauwdruk van het leven zelf Wolter Mooi

Over Bob de Bouwer, Barack Obama en Fonthill Abbey

“¡Si, Se Puede!” (Yes, it can be done!) riep vakbondsleider en burgerrechtenactivist César Chávez¹ op 4 Juni 1972 in Arizona, bij het beëindigen van zijn hongerstaking vanwege een onrechtvaardige nieuwe wet. In hetzelfde jaar scoorde de rhythm-and-blues band The Pointer Sisters hun grote hit *Yes We Can Can*.² De strijdvaardig-positieve slogans raakten een snaar bij velen. We zien ze terug in de *rallying cry* van Obama's presidentscampagne van 2008 (*Yes we can!*). Eigenlijk zei Angela Merkel hetzelfde in 2015, toen een grote groep vluchtelingen in Duitsland werd toegelaten: *Wir schaffen das!*

Had Obama zijn slogan van Chávez of van de Pointer Sisters overgenomen? Zo eenvoudig ligt dit niet! Want daar is ook nog de iconische Bob de Bouwer! Jawel! Van *Bob the Builder*, zoals de Britse animatieserie heet, werden sinds 1999 talloze afleveringen geproduceerd en verschenen maar liefst 51 DVD's. Steevast terugkerend is bouwvakker Bobs vraag aan zijn vriendjes: “*Can we fix it?*”. Zij antwoorden dan in koor, jawel: “*Yes we can!*”. Bouwen fascineert ons allen, in elk stadium van ons leven. Peuters van twee jaar beginnen al uit zichzelf met het eindeloos en geconcentreerd stapelen van blokken; later volgen Lego en vele varianten daarvan. Onder de speelgoedautootjes zijn niet alleen racebolides en politiewagens, maar ook shovels en cementwagens populair. Aan alle toeristenstranden van de wereld verrijzen talloze zandkastelen. In de bossen worden als het maar even kan hutten van takken gefabriceerd.

De fascinatie houdt niet op met de kinderleeftijd. Enorme bouwwerken kennen we uit het verre verleden (Ziggoerats; Piramiden). Bouwen, maar ook het te gronde gaan van enorme bouwwerken, is een centraal thema in heilige teksten en vele mythologieën (de Toren van Babel in het boek Genesis; het *Walhalla* van de Noordse mythologie).

Ook het instorten van – al dan niet ijzingwekkende – tijdloze bouwwerken spreekt tot de verbeelding; het appelleert aan onze hang naar het onontkoombaar-tragische, de louterende vernietiging, het is je reinste *Untergangserotik*. Aan het einde van Wagners *Ring des Nibelungen* gaat het Walhalla in vlammen op. Het *House of Usher* van Edgar Allan Poe's spookverhaal splijt aan het eind in tweeën en zinkt weg in een meer. Tolkien laat aan het einde van zijn *Lord of the Ring* de enorme *Barad-dûr* van de door macht gecorrumpeerde heerser Sauron instorten.

Fictie is onverslaanbaar, maar soms komt de werkelijkheid dicht in de buurt. Fonthill Abbey was een bizar, kolossaal landhuis (zie afbeelding) dat in de beginjaren van de 19^e eeuw door 500 arbeiders in 17 jaar werd gebouwd in Wiltshire, Engeland. Opdrachtgever was de onmetelijk rijke en alom verguisde William Beckford. De architect en bouwmeester was de losgeslagen en drankverslaafde Wyatt, die voor dit enorme huis een 'Romeinse mortel' gebruikte die door een zekere dominee Parker op basis van een sindsdien onvindbaar gebleken recept uit de oudheid was 'herontdekt'. Het bouwwerk, waarin Beckford als enige bewoner resideerde, was in alle opzichten superlatief. Enkele getallen: de voordeur was 10 meter hoog, de ramen 15 meter. De entree met hal bereikte een lengte van 100 meter. De dinertafel, waaraan Beckford zijn maaltijden in eenzaamheid weglepelde, was 17 meter lang.

De toren, die het gevaarte sierde, was meer dan 85 meter hoog. Met name hier wreekten zich het mortelrecept van de dominee en de losse hand van bouwmeester Wyatt: deze toren stortte tijdens de bouw tweemaal in. In 1823 zag Beckworth toch de bodem van zijn onmetelijke schatkist verschijnen en verkocht hij het gevaarte aan een andere zonderling, die niet veel later stierf. Daarop stortte de toren een derde maal in. Kort daarop werd Fonthill Hall gesloopt. Er staan nog een paar restjes overeind, gewaardeerd door dagjesmensen en af en toe wat 'Gothics' met zwarte leren jassen en veel ijzer, gestoken door leer en eigen huid.

Sic transit gloria mundi. Bouwen en gebouwen: een blauwdruk van het leven zelf.

¹ Niet te verwarren met Hugo Chávez, socialistische president van Venezuela van 1999 tot 2013.

² Uit de lyrics: “We got to make this land a better land / Than the world in which we live. / And we got to help each man be a better man / With the kindness that we give. / I know we can make it, I know darn well, we can work it out. Oh, yes, we can, I know we can.” YouTube: <https://youtu.be/F2U1OUxXSMM?si=8ixMaaExzhooYxyD>.

Do(minique)-it-yourself Eveline Kamstra

Zodra je de drempel overstapt, springt de hoogstaande bouwkwaliiteit in het oog; de mooie voordeur met daarachter een hoge, greeploze gangkast en aan het eind van de gang een prachtig toilet waar het fonteintje is verzonken in een zwevende plank.

Alles is eigenhandig gemaakt door de bewoonster, Dominique De Cuyper. Zij is een zeer bedreven klusser. Ze heeft veel verbouwd in eigen huis in de Fagelstraat, en in 2020 heeft ze geholpen met de volledige verbouwing van het huis van haar oudste zoon en schoondochter schuin tegenover zijn ouderlijk huis. Dominique heeft haar toilet op de begane grond grondig aangepakt; muren afgebikt, plafond en vloer eruit gehaald en alles opnieuw opgebouwd, in samenwerking met een loodgieter, want het leidingwerk laat zij graag aan een professional over. Dit voorjaar heeft zij zelf de dakkapel verzwaaard zodat de warmtepomp buiten op de dakkapel geplaatst kon worden. Al eerder vervaardigde zij haar werkbank met bankschroef.

Dominique groeide op in België. Haar vader was Burgerlijk ingenieur-architect (deze is meer gericht op de technische aspecten van constructie, terwijl een architect zich meer richt op het esthetische aspect van het ontwerp). Zij moest elk weekend helpen bij het verbouwen van het ouderlijk huis in Antwerpen. Het was een huis uit de 17^e eeuw, en de verbouwing was zeer intensief. Al op haar achtste jaar stond Dominique op de steiger en op het dak: helpen met stenen bikken, dakpannen afhaken en opleggen, elektriciteit aanleggen, muren metselen, voegen, deuren plaatsen en houten muren bouwen.

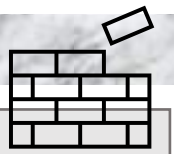
Wat destijds geen fijne weekendinvulling was, heeft haar uiteindelijk veel geleerd. Het met de handen werken is een heel fijne afwisseling met haar baan in het LUMC. Op het werk is vaak pas na maanden of jaren een resultaat van alle inspanningen waarneembaar, met het klussen is het resultaat direct zichtbaar. Een houten muur plaatsen is heel leuk door alle maatwerk, de berekeningen, de geur van het hout, maar ook omdat de muur 's avonds staat. Dominique wilde aanvankelijk architect worden, maar haar vader was van mening dat zij daarvoor niet in de wieg was gelegd. Zij koos voor een baan in de zorg. Jaren later volgde zij in Amsterdam de tweejarige opleiding tot meubelmaker. Zij maakte een bed van eikenhout, en bouwde samen met haar andere zoon een aannemersbus om tot een volwaardige camper.

Het plezier in het verbouwen zit ook in het DNA van de kinderen. Alle drie zijn ze inmiddels goed uitgerust in machines. Echtgenoot Leo is de man van het nauwkeurige meetwerk.

Kort na aankoop van het huis aan de Fagelstraat werd de zolder verbouwd. Toen kwam een aannemer in beeld, van origine psycholoog, die op meer adressen in onze buurt verbouwingen heeft verricht. Hij vindt het leuk om anderen zijn kennis en kunde mee te geven. Dominique en hij kunnen zeer goed samenwerken. Zij heeft veel van hem geleerd, zowel bouwtechnisch als de weg in de bouwwereld; de beste groothandel, de meest geschikte vaklui. Op haar vrije dag helpt Dominique hem regelmatig met het verbouwen van huizen.

Dominique werkt graag buiten aan haar projecten. Ze is in bezit van heel veel machines. Dus als je een vrolijke vrouw ziet die met professioneel gereedschap in haar voortuin aan de slag is, dan weet je: dit is Dominique die alles kan.

(Ver)bouwregels en de Omgevingswet Nicole van der Linden

Ga je iets slopen, compleet nieuw bouwen of ingrijpend verbouwen, dan zullen de meeste mensen wel bedenken dat ze hier een vergunning voor nodig hebben. Jarenlang heette dat een bouwvergunning of bij sloop een slooemelding.

Al sinds een paar jaar heet het niet langer een bouwvergunning, maar een omgevingsvergunning. En sinds dit jaar vallen bepaalde werkzaamheden onder de nieuwe Omgevingswet, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de eisen van de omgeving (het omgevingsplan) en de technische eisen. Los daarvan heb je ook nog vergunningsvrije werkzaamheden. Denk aan een dakkapel aan de achterkant van je huis, een uitbouw in je tuin (tot bepaalde grootte) of een blokhut of schuurtje in je tuin.

Regels blijven gelden

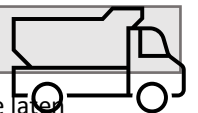
Dat wil niet zeggen dat hier geen regels voor gelden. Bij alles wat er gebouwd wordt, moet voldaan worden aan de regels volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit heeft te maken met constructie en veiligheid, zodat je zeker weet dat een bouwwerk niet instort, maar het heeft soms ook betrekking op vastgestelde afmetingen en hoogte. In een beschermd stadsgezicht of bij een monument gelden weer andere regels. Het idee van vergunningsvrij, en dit geldt ook voor de Omgevingswet, is dat er aan de kant van de (lokale) overheid minder geregeld en getoetst wordt; de burger moet zelf meer in de voorbereiding onderzoeken en regelen. Bijvoorbeeld zelf onderzoeken wat er mag volgens het omgevingsplan en de burens betrekken bij de bouwplannen. En zelf iemand inhuren die bevoegd is om te constateren of het gebouwde volgens de regels is gebouwd en in gebruik mag worden genomen. De gemeente, waar voorheen deze verantwoordelijkheid lag, komt dus meer op afstand te staan.

Wordt het er duidelijker op?

De vraag is of het er overzichtelijker op wordt voor de burger zelf, de burens, gemeenten, toezichthouders en registrators van basisgegevens op het gebied van adressen, gebouwen en geometrie. Op de online omgeving Omgevingsloket moet alles te vinden zijn op het gebied van omgevingsvisie, omgevingsplannen en aanvragen voor nieuwbouw en verbouw. Gemeenten hebben nog tot 2032 de tijd om het omgevingsplan (dat nu nog deels bestaat uit oude bestemmingsplannen) aan te passen aan alle eisen van de Omgevingswet.

Verbouwen in 2025 en 2026

Wie van plan is om in de periode van herinrichting van de Raadsherenbuurt werkzaamheden aan het woonhuis te laten verrichten (schilderwerk, verbouwing), wordt verzocht contact op te nemen met Tamara Weber, Projectondersteuner & Omgevingsmanager van de gemeente Leiden. Tamara is verantwoordelijk voor de coördinatie met de wijk voor de aanstaande rioolwerkzaamheden. Het is zeer raadzaam als het gaat om bijvoorbeeld plaatsing van containers, steigers en hijskranen de voorgenoemde werkzaamheden af te stemmen met Tamara Weber (t.weber@leiden.nl).

Wat gaat er gebeuren in 2025 en 2026?

De riolering in de Raadsherenbuurt is aan vervanging toe. Volgens de gemeentelijke planning zullen de werkzaamheden vanaf week 13 (24 maart) 2025 starten. Omdat de straten voor deze werkzaamheden toch open moeten, combineert de gemeente de rioolvervanging met het vernieuwen van de straten, stoepen en het groen. Daarnaast past de gemeente zogeheten klimaatadaptieve maatregelen toe. Het gemengd rioolstelsel wordt vervangen door een gescheiden rioolstelsel. Het schone hemelwater wordt straks via een aparte buis afgevoerd naar de sloot en alleen het vuilwater uit de woningen wordt gereinigd. In alle straten komt daarnaast een drainagesysteem om het grondwaterpeil te reguleren. Ook wordt ruimte in de ondergrond gereserveerd voor de aanleg van een toekomstig energienet. Boven de grond worden de straten, parkeerplaatsen

THEMA – VERBOUWEN

en de stoepen verkeersveilig en duurzaam ingericht. De wijk krijgt parkeervakken waarin grasbetontegels komen te liggen, die bij hevige regenbuien het water beter afvoeren en bijdragen aan betere wateropname in de bodem. Zo is de Raadsherenbuurt straks voorbereid op de gevolgen van het veranderende klimaat.

De werkgroep Externe Contacten houdt de vinger aan de pols en heeft op regelmatige basis overleg met de gemeente. Na een rustige zomerperiode begint het langzaam aan op te starten. De werkgroep zal telkens in de Raadsheer verslag doen van de voornaamste onderwerpen die spelen, wanneer er relevante informatie is.

Gedicht Op een slang

Op een slang

Een slang verloor op weg naar Tiel
zijn medeklinkers bij Maasdriel
Wat van hem overbleef daarna
was enkel nog de klinker A,
en daarmee is door Waterstaat
de klinkerweg naar Soest bestraat.
(De Waterstaatscourant vermeldt
dat die sindsdien als A-weg geldt.)

Zo doet onachtzaamheid u, snaken,
op de verkeerde weg geraken.

Uit: *De Dierkundige Dichtoefeningen van Trijntje Fop.*
Uit Pennewips Nalatenschap vergaard door Kees Stip, 1956 (3e druk)

ADVERTENTIE

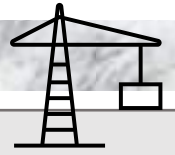
ARCO BOUW

Verbouwing Aanbouw Dakkapel Badkamers

015 8795139

info@arcobouw.nl www.arcobouw.nl

THEMA – VERBOUWEN

Woordzoeker Verbouwen (de overblijvende letters vormen geen zin)

ASZAUUVYGFEVOEZFI CRBHVUXDYLXYHQ
 EVFBNBAGROENTEMPZPBPLRVIXEVCYX
 BPZEOSCHEURENMYQVKMOIRCXPWQOGS
 OSZBQVELTCGMONUMENTWKLIIITFZPXV
 UUVKISOHUSUMHXEREIIDOQGEAXOBNE
 WOGDJUSESUNKKUHADTBCBYMFB OA OVR
 MPXAJUIRAANNEMERUTXIAZRSNXAULB
 ERKKBHAIWNI EUWBOUWVAKKEROOGWAO
 EKLKBAMNLFNDABNIRABNBCTAMFIEHU
 SLSABQKRORGXFWDKZQOTVMYDGNZNWW
 TMWPSUKITUINBOUWAMUZNHUVEDVHLE
 EEOERDECBSULTHEMAFWWTEYSVTOURN
 RGMLQJKHVLDEBAYYMLECEWCMIAVLGP
 KEGAGLSTUOMGZMTLHYNHMZYUNQIVUL
 EMPJFEUISOLERENSAHHDIEBIGFRRRAV
 BEDMDKHNA PVSVBR SKFAIKEFTSMPPNK
 TEOATKXGPUEJB NCTDIOMJPZSWASIBW
 VNNRRAHCCBEDAKPANNENWCTOEZICHT
 ATSDOGCDDL MNNAHRFPMPKFYTVHSTC
 AEUZDERFGRENSUITBOUWBESLUITSFF

AANNEMER
 BOUWBESLUIT
 BOUWEN
 BOUWMEESTER
 BOUWVAKKER
 DAKKAPEL
 DAKPANNEN
 DIXIE
 DUURZAAM
 ERFGRENS

GEMEENTE
 GROENTE
 HERINRICHTING
 ISOLEREN
 LEGES
 LEKKAGE
 MONUMENT
 NIEUWBOUW
 OMGEVINGSWET
 OPBOUWEN

SCHEUREN
 SLOOP
 START
 THEMA
 TOEZICHT
 TUINBOUW
 UITBOUW
 VERBOUWEN
 VERGUNNING
 VLIKOBAK

Verbouwen: van rijstkorrel tot risotto Mieke Gasthuis

De grootste producent van rijst in Europa is Italië. Afgezien van enkele kleine rijstteeltgebieden in Toscane, Calabrië, Sardinië en Sicilië wordt de meeste rijst verbouwd in de Povlakte. Een paar jaar geleden liep ik het pelgrimspad naar Rome, de Via Francigena. In Piemonte en Lombardia wandel je dwars door de rijstvelden, wat landschappelijk heel bijzonder is. In het vroege voorjaar staan alle velden onder water, later zijn ze helder groen gekleurd en in de herfst, vóór de oogst, goudgeel.

De traditionele Italiaanse keuken is streekgebonden. In gebieden waar rijstteelt plaatsvindt, nemen rijstgerechten een belangrijke plaats in. Vooral risotto. De bekendste en beste rijstsoorten voor risotto zijn Arborio, Carnaroli en Baldo. Zij zijn verkrijgbaar in supermarkten en biologische winkels. Uitgaande

van het basisrecept kan er eindeloos gevarieerd worden en kunnen restjes eten worden verwerkt.

Basisrecept risotto voor 2 personen

Ingrediënten:

100 gr. rijst, Arborio, Carnaroli of Baldo. De rijst niet afspoelen.

1 kleine ui

1-2 teentjes knoflook

1-2 eetlepels boter en/of olijfolie

1/2 glas witte wijn

hete bouillon

zout en peper

Parmezaanse kaas

1. snipper de ui en knoflook fijn en laat in de hete boter en/of olie glazig worden
2. voeg de rijst toe en laat 5 minuten bakken op hoog vuur
3. blus af met de wijn en laat de wijn inkoken/verdamperen
vanaf dit moment wordt nog 18 minuten gekookt
voeg na 10 minuten extra ingrediënten toe (zie de recepten hieronder)
4. voeg steeds een beetje hete bouillon toe; de rijst moet blijven koken; steeds roeren
5. blijf roeren en bouillon toevoegen tot de 18 minuten om zijn; de rijst is dan gaar (*al dente*)
6. zet de pan van het vuur af, voeg zout, peper en een eetlepel koude boter toe
7. laat de risotto nog 5 minuten afgedekt rusten.
8. voeg zo nodig vóór het opdienen nog wat hele bouillon toe. De risotto moet smeuïg zijn
9. serveer direct met Parmezaanse kaas

Recepten voor extra ingrediënten

Risotto met paddenstoelen: 150 gram paddenstoelen, 1 eetlepel fijngehakte bladpeterselie.

- Kook de helft van de paddenstoelen in bouillon, de andere helft wordt in olijfolie gebakken
- Gebruik de paddenstoelenbouillon
- Voeg de gekookte fijngesneden paddenstoelen toe vanaf 3a
- Voeg de gebakken paddenstoelen en de peterselie vóór het serveren toe

Risotto met Bolognese-saus: 1 kopje Bolognese-saus, 1 eetlepel fijngehakte bladpeterselie.

- Voeg de saus vanaf 3a toe
- Voeg de peterselie vóór het serveren toe

Risotto met mosselen: 400-500 gram mosselen, 1 eetlepel fijngehakte bladpeterselie.

- Gebruik alleen olijfolie
- Kook de mosselen en gebruik de bouillon
- Snijd de helft van de mosselen fijn en voeg vanaf 3a toe
- De resterende mosselen en de peterselie worden vóór het serveren toegevoegd
- Gebruik geen Parmezaanse kaas

Risotto met Gorgonzola: 2-3 eetlepels Gorgonzola dolce.

- Gebruik alleen boter
- Voeg de gorgonzola aan het eind toe

ADVERTENTIE

Vis van de afslag

Kakelvers thuis geleverd!

WWW.VISVANDEAFSLAG.NL

**PROFESSIONELE KWALITEIT VOOR THUIS
GEEN MINIMALE ORDERGROOTTE
T/M ZONDAG BESTELLEN, WOENSDAG GRATIS THUIS GELEVERD!**

BIJ VRAGEN KUNT U MIJ BEREIKEN OP 0651716590 (JOEP)

Kettinginterview met Maribel Glogowski en Eric Wille, Rijnsburgerweg

1 Wanneer en waarom zijn jullie in de Raadsherenbuurt komen wonen?

We zijn in 2020 naar de Rijnsburgerweg verhuisd. De woonboot in het centrum van Leiden, waar we eerder woonden, werd te klein. De Raadsherenbuurt bood uitstekende vervoersverbindingen voor werk en is prachtig groen gelegen.

2 Hoe voelen jullie je in de Raadsherenbuurt?

We voelen ons nu nog gelukkiger dan toen we hier kwamen wonen: de vriendelijkheid van onze buren, de sfeer van de Leidse Hout en de Kempenaerstraat waren aangename verrassingen die we in de loop der jaren steeds meer zijn gaan waarderen.

3 Wat zouden jullie willen verbeteren/veranderen?

Niet veel, om eerlijk te zijn. Maar het voelt wel alsof de buurt 's avonds een gemeenschappelijk ontmoetingspunt mist, zoals een café.

4 Welke herinnering met betrekking tot de Raadsherenbuurt koesteren jullie?

Vorig jaar stuitte we op de kindervoorstelling in het Openluchttheater Leidse Hout, georganiseerd door de buurtvereniging. Het was prachtig weer, het zat helemaal vol en het was heerlijk om zo veel kinderen te zien genieten van de voorstelling. Een echte aanrader!

5 Wat is het mooiste originele detail in jullie huis?

Er zijn niet veel originele details over in het huis, maar een mooi overblijfsel is het decoratieve houten frame van de deuren die naar de achtertuin leiden.

6 Wat is jullie favoriete buurtactiviteit?

Dit is moeilijk kiezen, maar we kijken wel uit naar de Sint Maartenwandeling! Het is een combinatie van creativiteit (lampionnen knutselen), zingen (voor wie wil) en de omgeving verkennen. Het brengt ook wat leuke jeugdherinneringen terug.

7 Hoe vieren jullie het leven?

Reizen! We hebben veel gereisd voor ons werk en in onze vrije tijd, en we kijken ernaar uit om de komende jaren nog meer te gaan reizen. Ons verlanglijstje is nog lang en omvat de Noordpool, Afrika bezuiden de Sahara en een groot deel van Oost- en Zuid-Azië.

8 Wanneer en hoe hebben jullie voor het laatst gebruik gemaakt van wat Leiden aan cultuur te bieden heeft?

We waarderen het grote aantal uitstekende musea dat Leiden te bieden heeft en bezoeken het Naturalis en het Wereldmuseum vaak.

9 Wat voor werk doen jullie? / Wat is jullie daginvulling?

Eric is natuurkundige bij de European Space Agency in Noordwijk, Maribel is freelance beleidsanalist voor EU-zaken en de kleine Lucian (2) gaat 3 dagen per week naar de kinderopvang. Onze kat Ronja struint graag door de buurt.

10 Welke krant en nieuwsapps lezen jullie?

Thuis zijn we geabonneerd op *Die Zeit* en *The Economist*, en we proberen het Nederlandse nieuws te volgen op NOS.nl. Daarnaast zijn er verschillende vakbladen die we doornemen voor ons werk.

11 Wat komt spontaan bij jullie op bij het thema Verbouwen?

Een geweldige kans om creatief aan de slag te gaan! Vooral Eric wil graag zelf verbouwen (waar mogelijk), maar helaas is er nooit genoeg tijd om alles te doen wat we zouden willen doen. Ons huis zal dus altijd een werk in uitvoering blijven.

12 Vraag van Hanny van de Kruijs en Bert Verkooijen aan jullie: hoe vinden jullie het om in de buurt te wonen en zouden jullie je meer onderdeel van de Raadsherenbuurt willen voelen?

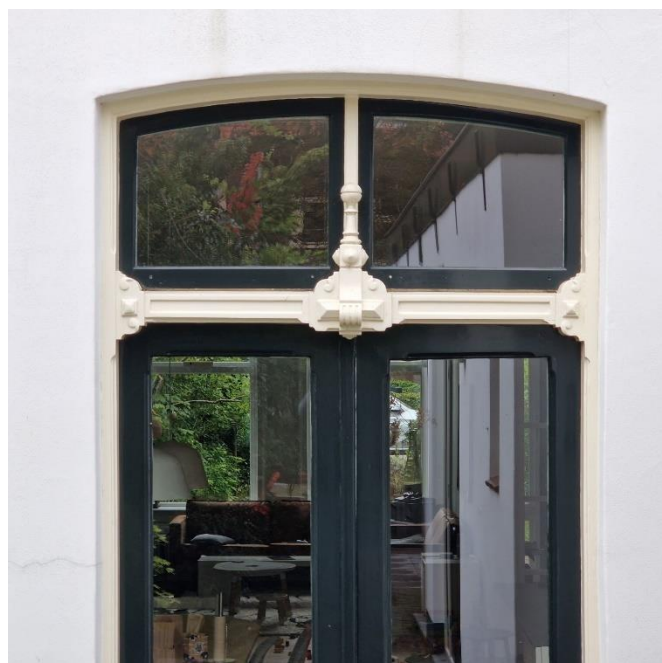
Zoals gezegd in antwoord op een eerdere vraag, voelen we ons gelukkig dat we in de Raadsherenbuurt wonen. Gezien onze diverse achtergronden (Duits/Filipino, met naaste familie verspreid over drie continenten) voelen we ons echter nog niet geworteld in deze (of een andere) buurt. We zijn benieuwd of we hier in de toekomst zullen blijven of dat het leven ons ergens anders heen zal leiden.

13 Wie mag het volgende kettinginterview vullen en waarom?

Ivm. privacy naam verwijderd Net als wij zijn ze vrij nieuw in de buurt, dus dit interview lijkt een goede manier om ze voor te stellen.

14 Welke vraag zouden jullie deze buurtgenoten willen stellen?

Wat mis je het meest aan de buurt(en) waar je vroeger woonde?

Wat zetten we zoal in onze vensterbank – en waarom? Wolter Mooi

Deel 7: De vensterbank van Minke Holleman Wolter Mooi

Vensterbanken liggen op een scheidslijn tussen ons eigen, persoonlijke domein en de buitenwereld. Intrigerend om te zien, wat we op die scheidslijn neerzetten: vooral voorwerpen die we graag aan anderen tonen maar waaraan ook wijzelf plezier beleven.

Ditmaal sprak ik Minke Holleman, in haar huis aan de Fagelstraat. Achter een vrolijk begroeide voortuin zag ik, voor ik aanbelde, al op de vensterbank een aantal opvallende glazen objecten staan, deels met kleurige inhoud. Hierachter doemde op een tafel een hoge stapel boeken op. Maar eenmaal binnengekomen trok toch allereerst de ruime en lichte glazen aanbouwserraad aandacht. Deze biedt uitzicht op een fraaie achtertuin, die deel uitmaakt van, en ogenschijnlijk overgaat in, een grote groene oase van achtertuinen van de huizen van de Fagelstraat, de Van Ledenberchstraat en de Johan de Wittstraat.

Minke vertelt over haar vensterbank: “Kijk, deze vier glazen voorwerpen, eigenlijk vazen en schaaltes, zijn gemaakt door de Finse ontwerper Alvar Aalto.³ Ze verbeelden Finse meren, van bovenaf gezien (foto). Als student kwam ik voor het eerst in Finland, dat, zoals bekend, wereldwijd een belangrijke rol speelt in architectuur en design. Ik was erg onder de indruk van de mensen, de natuur en de architectuur.”

Veel van wat in Minkes vensterbank staat blijkt afkomstig te zijn van allerlei verre reizen en vakanties, met onder anderen de kinderen en vrienden. Minke: “Deze vrolijke glazen flesjes hier zijn gevuld met zand en met steentjes gekleurd met allerlei pigmenten, afkomstig uit Egypte. We zijn daar ooit op vakantie geweest samen met goede vrienden – een vriendschap van nu al meer dan 30 jaar - die twee huizen verderop woonden, en met onze en hun kinderen, die ook met elkaar bevriend waren. Het was uiteraard voor de puberende kinderen in zo’n groepje leuker dan als ze alleen met paps en mams op vakantie waren gegaan. Met zijn achten zijn we door de jaren heen naar Istanbul, New York, Spanje, Frankrijk en zoals gezegd ook naar Egypte gereisd. Kijk, deze grillige vormsels hier zijn stukjes lava, die we meegenomen hebben van de Etna. En deze steentjes hier zijn souvenirs uit Indonesië. Het zijn mini-steentjes, bijna zandkorrels”.⁴

“Deze zware, dikwandige, bolronde fles heb ik van mijn vader gekregen. Waarschijnlijk werd er vroeger port of sherry in bewaard. Ik gebruik hem niet meer, maar vind hem wel decoratief. En deze gedroogde en half doorzichtige witgrijze bladen van judaspenning vind ik mooi staan bij al dit glas en ze sluiten ook aan bij mijn liefde voor tuinieren. Dus al met al keren met deze voorwerpen mijn liefde voor design, voor reizen, voor tuinieren en voor dierbare oude spullen terug in mijn vensterbank.”

Mooi, zo’n vensterbank vol fraaie herinneringen.

³ Alvar Aalto: 1898-1976, pionier van de Scandinavische functionalistische ‘moderne beweging’ in de architectuur, die onder andere bekendheid kreeg door zijn ontwerpen van meubels en glaswerk.

⁴ Voor de preciezen onder de lezers: bij gronddeeltjes van 63 µm tot 2 µm doorsnede spreekt men van zand; van 2 mm tot 63 mm van grind. Internationale classificatie NEN-EN-ISO 14688 (red.)

BUURTGENOTEN

Neighbourhood Voices Monica, Daniele and Ludovica

Hello everyone, we are Monica, Daniele, and our daughter Ludovica. We are Italians from Calabria. We live in the Paulus Buysstraat since 2020.

Daniele, an Aerospace Engineer, moved to the Netherlands from Italy in 2008 to join the European Space Agency (ESTEC) in Noordwijk. Monica is a Lawyer and joined The Netherlands in 2015. She is now a jeweller in Den Haag on the Denneweg, where she has introduced the long-standing Italian jewellery tradition proudly represented by her family's brand G.B. Spadafora from Calabria. Ludovica is six years old, born in Leiden, and she now happily attends TISA international school after facing difficulties integrating into the Dutch school system due to the significant cultural differences between Italy and the Netherlands regarding managing children at school. We have now found a more inclusive, multicultural, and open-minded environment where she can thrive.

This was the main challenge we faced since arriving in the Netherlands. For the rest, it wasn't too difficult to adapt. Nederland is generally an 'easy' country, and we are quite adaptable. It just took some time to understand how things work. We have learned some Dutch, or at least we do our best to communicate in Dutch with our neighbours and whenever necessary. Although we are still unsure about using the articles *de* and *het*, we believe we might never fully master it. Certainly, Ludovica is much more fluent than us.

We have everything we need here, except our mountains, the clear blue sea, and perhaps a bit more blue sky. But we enjoy traveling back to Italy, to visit our families and friends, and exploring the world whenever our jobs allow us.

What we love about the Netherlands and the Dutch culture is the work-life balance, which we adapted to quite easily, although we will never get used to shops closing at 17:00. We also appreciate the culture of celebrating whenever possible and in any circumstance. We love to join when we can, although after a few years we try to avoid October 3rd in Leiden.

We have wonderful and friendly neighbours with whom we organize seasonal borrels and have coffee when possible. We love living near the green Leidse Hout, within walking distance from the centre of Leiden and a few minutes by train to Den Haag. We enjoy staying in the Netherlands and we have found good compromises between Italian and Dutch culture. Still, we don't really understand why, when we go to a restaurant, they seem to ignore us! Isn't business considered important in The Netherlands?

All things considered, we like staying here. However, we do plan to return to our home country one day. There, we're sure that hugging and kissing everyone won't be seen as too strange (although it might still seem a bit odd to some).

Familieberichten

Welkom in de buurt!

Hallo allemaal, wij zijn Willem en Anita Falkenburg. Wij kwamen begin dit jaar wonen aan de Van Beuningenlaan 30 met onze zoons Fred (4) en Leo (2). Willem komt oorspronkelijk uit Leiden en werkt in het LUMC. Anita komt uit Twente en werkt bij De Nederlandsche Bank in Amsterdam. Leo gaat met veel plezier naar de Krullebaar en Fred naar De Leidse Houtschool. We vinden het huis en de buurt heerlijk om in te wonen. Ook is het heel leuk dat de buurt zo'n actieve buurtvereniging heeft. We hopen jullie een keer tegen te komen.

Welkom Florine!

Op de Antonie Duycklaan is eind juli een nieuw buurtgenootje geboren. We noemen ons dochtertje en zusje Florine. We kijken uit naar veel wandelingetjes en speelplezier in de buurt en het park. Groetjes Merle, Goof en Arthur.

Bij SLIMFietsen vindt u professionele service voor reparatie, onderhoud en tweedehands fietsen.

Wij bieden kwaliteit tegen scherpe prijzen met de beste merken en materialen, zodat u altijd uw fiets kunt vertrouwen.

Reparaties binnen 24 uur klaar!

Met onze snelle en betrouwbare service zorgen we ervoor dat u snel weer veilig de weg op kunt.

Maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 20.00 uur

Zaterdag van 09.00 tot 17.00 uur

Zondag van 12.00 tot 17.00 uur

Rijnsburgerweg 121, 2334 BL Leiden - Telefoon 06 1445 2676

Van de Straat

Op 15 oktober vond het tiende Oegstgeester dictee plaats. Dit jaar schreven onze buurtgenoten Ko Colijn en Rolien Paulus het dictee. www.oegstgeesterdictee.nl

Regelmatig volgen grote voertuigen een (sluip)route door onze buurt. Het passeren van een tegenligger gaat ternaauwernood

Opeens hing het straatnaambord los; vergane glorie

Vliegtuigje geland in de hertenkamp

Muziek in Cultuurhuis De Paulus

3 november 16 uur

De moed om te vertrekken

De Moed om te Vertrekken is een ontdekkingstocht naar de wereld van de tango.

Emmy Storms viool, Kees Scholten zang, Margreet Markerink piano.

1 december 16 uur

Op en top Barok van Trio Bergamo

Muziek van Händel, Locatelli, Geminiani, Scarlatti, Telemann, Corelli.

Kees Hülsmann viool, Lucia Swarts cello, Menno van Delft klavecimbel.

22 december 16 uur

Tien jaar Zondagmatinees in De Paulus

Muziek van Böddecke, De Boismortier, Bach, Mozart, Gubaidulina, Hindemith, Bréval.

Gerard Wiegers fagot, Lucia Swarts cello

Voor meer informatie en kaartverkoop www.cultuurhuisdepaulus.nl

Antwoord zoekplaatje

De entree van de gymzaal aan de Antonie Duycklaan. Ten tijde van het maken van deze foto werd het boeideel geverfd.

TACOYO

TRAINING • ADEMHALING • CONDITIE • ONTSPANNING • YOGA • OMGAAN MET STRESS

HEEFT ALLES VOOR VERBETERING VAN JE IMMUUNSYSTEEM

1 Deze totaaltraining wordt ook aanbevolen door fysiotherapeuten.

2 Tacoyo verbetert je Immuunsysteem. Je valt af en je leert goed ontspannen.
TACOYO = anti-stress/burn-out.

3 Voor mannen en vrouwen, jong en oud ongeacht je conditieniveau. Iedereen is welkom. We doen geen 'pasjes'.

Bij Inlevering van deze flyer:

Bij Inlevering van deze flyer 25,- euro korting + een gratis proefles.

DINSDAGAVOND: 17.15 / 18.15 / 19.15 OF 20.15

Zaal: Bonaventuracollege Agora Leiden. Antonie Duycklaan 10H, Leiden
De zaal bevindt zich binnen 5-10 minuten van uw huis.

Gratis proefles. Wees snel: sommige uren wachtlijst.

Rob Szepesi 06-41861865 | r.szepesi@tacoyo.nl | www.tacoyo.nl

1,5 meter gegarandeerd

Garage E. Brouwer

van Oldenbarneveltstraat 37 2334 AE LEIDEN

071 -3626768

06-53563104

garagebrouwer@kpnmail.nl

Fiat, Lancia, Alfa Romeo en Abarth specialist

U kunt bij ons terecht voor:

- APK
- Onderhoudsbeurten
- Olie verversen
- Accu's
- Banden
- Schokdempers
- Uitlaten
- Remmen
- Ruitreparatie
- Airco controle/ reparatie

En natuurlijk ook voor advies.

Het adres voor APK, Onderhoud en reparatie van uw auto

BUURTGIDS - COLOFON

Website www.raadsherenbuurt.com: hier vindt u informatie over de buurt en zijn de Raadsheren van de afgelopen jaren te vinden. Hier kunt u de foto's van de Raadsheer in kleur zien en direct doorklikken op linkjes in de tekst. **Webmaster:** Nanette van Beukering, webmasterraadsherenbuurt@live.nl

Redactie De Raadsheer redactieraadsheer@hotmail.nl

Anne Sanderink, hoofdredactie
Eveline Kamstra, eindredactie
Nicole van der Linden, opmaak
Katja Lubina
Kiki Breet
Wolter Mooi
Illustraties Pien Wieland, Wolter Mooi, Yvonne Verdonk
Bezorging Ella van Luyn, Elias en Floris Van den Bogaert
Oplage 320 exemplaren

Bestuur Raadsherenbuurt
raadsherenbuurtbestuur@gmail.com
Robbert Jan de Waal,
voorzitter
Nanette van Beukering,
secretaris
Rogier Brouwer,
penningmeester
Roel Meeuwesse
Barbra Verbij
Paul van Vuuren

Mini Buurtgids

Familieberichten Graag doorgeven aan de redactie van de Raadsheer

Buurtarchief lokaal Jeroen Hiemstra, Fagelstraat 15
071-5121213

Buurtarchief regionaal Erfgoed Leiden
www.erfgoedleiden.nl

Diefstal, inbraak en ouderenhulp Rob Grootenhuis,
Fagelstraat 14, 06 2063 7065 grhuis23@gmail.com

Duurzaamheid
Energiecoach Ruud Hommes,
www.duurzaambouwloket.nl
<https://www.energiekleiden.nl/energiecoaches/>
Wijkambassadeur Duurzaamheid
www.gagoed.nl/wijkambassadeurs

Energietransitie Raadsherenbuurt Thibaut Visser,
06-1251 8845, energieraadsherenbuurt@gmail.com

Initiatiefgroep RHB-Oekraïners Ine Wiersma,
Fagelstraat 24, 071-5156093, i.wiersma@planet.nl

Mededelingenkastje Van Oldenbarneveltstraat/Johan de Wittstraat Louise
Berkhout, Johan de Wittstraat 18, 071-5177013

Sociaal WijkTeam voor zorgvragen
swtnoord@leiden.nl, 071-5164904

Stichting Leidse Hout Monumentwaardig Jan
Reedijk, Antonie Duycklaan 4, 071-5176596

Vereniging Binnenterrein OWHJ Raadsherenbuurt Ad Littel, Van Oldenbarneveltstraat 35, 071-5153475

Vereniging Buurt in Beweging / jeu de boules,
Frank Köster, Rijnsburgerweg 83, 06 2297 5044
www.buurtinbewegingleiden.nl

Vereniging onderhoud garageplein 'Jan Ballegoplein' Fokke Dijkema, Fagelstraat 23, 06 1787 6786

Vereniging Vrienden van de Leidse Hout Nicole van der Linden, info@vriendenvandleidsehout.nl

Werkgroep externe contacten, Jeroen Brabers en Paulien Retèl

Werkgroep Leidse Hout Theater Robbert Jan de Waal, Johan de Wittstraat 28, 06 5170 2547,
rjdewaal@yahoo.com

Werkgroep mobiliteit Raadsherenbuurt, Vogelwijk & Nieuweroord Maarten Mentzel

Wijkagent Harold Kroep, 0900-8844, in acute situaties: 112

Wijk-BOA Johan Bos, 06 5252 6080, j.bos@leiden.nl

Wijkregisseur Marjolein Pijnacker
m.pijnacker@leiden.nl

Zangkoor De Raadsvogels Ine Wiersma, Fagelstraat 24, 071-5156093, i.wiersma@planet.nl

De Raadsheer is een uitgave van Vereniging Raadsherenbuurt Leiden en wordt gefinancierd vanuit advertenties en contributie van bewoners van de buurt aan de Vereniging. De Raadsheer komt viermaal per jaar uit. Bijdragen zijn welkom. Tekst (in Word en zonder opmaak) en illustraties (in jpg) als bijlagen aanleveren per e-mail naar redactieraadsheer@hotmail.nl

U kunt ook adverteren in de Raadsheer.

De kosten hiervan bedragen €50,- per keer voor een hele pagina en €25,- per keer voor een halve pagina.

Het thema voor de volgende Raadsheer is **Verlichting** de deadline voor uw bijdragen is **24 november 2024**

Oproep voor het buurtpanel

De redactie wil telkens een boeiende Raadsheer maken waarin de hele buurt vertegenwoordigd wordt. We hebben een buurtpanel om alle straten in beeld te houden. Vanwege verhuizingen uit de buurt zoeken we met name nieuwe leden uit de Hogerbeetsstraat, Antonie Duycklaan en Warmonderweg, maar ook aanmeldingen uit de andere straten zijn welkom.

Wat houdt het buurtpanel in?

Als lid van het buurtpanel ben je een informatiebron/contactpersoon voor de redactie. Vier keer per jaar, na onze redactievergadering, ontvang je een mail. Daarin geven we aan wat het thema is van de volgende Raadsheer en wat voor contacten we zoeken. Dan is het fijn als je ons namen kunt doorgeven van mensen uit de buurt die wij kunnen benaderen voor een interview of een artikel. Natuurlijk vragen we dan zelf aan diegene of hij/zij mee wil werken.

Familieberichten

Ook zijn we altijd op zoek naar familienieuws (verhuizingen, geboortes en overlijden) en superlokaal nieuws, zoals omgevallen bomen of nieuwe lantaarnpalen. Kortom: je bent onze informatiebron ter plaatse. 😊

Kosten/baten

Het kost je zo'n 10 tot 30 minuten per kwartaal. En je bent niet verplicht om iedere keer te reageren; we zijn gewoon blij met iedere tip. Want zo draag je bij aan een diverse Raadsheer, waarin de hele buurt goed vertegenwoordigd wordt. En die dus ook interessanter wordt om te lezen voor de mensen in jouw straat.

Aanmelden

Je kunt je aanmelden door je naam en adres te mailen naar redactieraadsheer@hotmail.nl. Hartelijk dank namens de redactie!